

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ning rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmise seadus

§ 1. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmine

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 12 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(3) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise komisjoni juurde võib luua komisjone, kelle eesmärk on anda valitsuskomisjonile tema ülesannete täitmisega seoses nõu. Lisaks võib valitsuskomisjoni ülesannete täitmiseks moodustada ajutisi ja alalisi töörühmi, kuhu võib kaasata kohustatud isikute esindajaid ja teisi asjatundjaid. Komisjonide ning ajutise ja alalise töörühma töökorra ja ülesanded kehtestab ning liikmed määrab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.”;

3) paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

”(3¹) Riikliku riskihinnangu koostamiseks on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise komisjonil ja käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel moodustataval riikliku riskihinnangu koostamises osaleval töörühmal õigus töödelda asjakohast teavet, statistikat ja analüüse, sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Komisjoni asjakohaseid riskihinnanguid, raporteid ning soovitusi, mis on ministeeriumidele või nende valitsemisala asutustele kättesaadavad.”;

4) paragrahvi 12 lõikes 4 asendatakse sõna ”arvu” sõnaga ”koosseisu”;

5) paragrahvi 17 lõike 5 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa ”laitmatu maine” tekstiosaga ”käesoleva paragrahvi lõike 6 tähenduses”;

6) paragrahvi 17 lõike 6 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa ”andmekogudest teavet” tekstiosaga”, sealhulgas kontrollida isiku mainet käesoleva seaduse § 72 lõikes 2¹ sätestatud viisil”;

7) paragrahvi 49 lõikes 7 asendatakse tekstiosa ”ning saadud teabe kasutamise kohta” tekstiosaga ”, saadud teabe kasutamise ning rahapesu või terrorismi rahastamise või sellega seotud kuriteo kahtlusega tehingu tunnuste kohta”;

8) paragrahvi 50 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(2) Teade esitatakse selleks ettenähtud süsteemi või X-tee teenuse kaudu.”;

9) paragrahvi 50 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(4) Nõuded Rahapesu Andmebüroole esitatava teate sisule, andmekoosseisule ja teate esitamise viisile kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

10) paragrahvi 53 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(4) Rahapesu Andmebüroo teenistus- ja töökohtade koosseis ning isikkoosseis on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave, et tagada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning rahvusvahelise sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni eesmärgi saavutamine.”;

11) paragrahvi 54 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”1) rahapesu ja terrorismi rahastamise ja nendega seotud kuritegude tõkestamine ning neile viitava teabe vastuvõtmine, kogumine, väljanõudmine, registreerimine, töötlemine, analüüsimine ja edastamine;”;

12) paragrahvi 54 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”2) strateegiline analüüs, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise ning nendega seotud kuritegude riske, ohte, suundumusi, mustreid ning toimimisviise, kasutades selleks olemasolevat ja kogutavat teavet, sealhulgas andmeid teistelt asutustelt ning päringute teel saadavaid andmeid riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku isiku andmekogust;”;

13) paragrahvi 54 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”5) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja tuvastamise alane teavitamine, mis hõlmab regulaarset kohustatud isikute ja vajaduse korral avalikkuse teavitamist rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidest, ohtudest, suundumustest, mustritest ja toimimisviisidest, ning oma tegevuse kohta koondülevaate koostamist ja avaldamist vähemalt üks kord aastas;”;

14) seadust täiendatakse §-ga 54² järgmises sõnastuses:

”§ 54². Rahapesu Andmebüroo ülevaade käesoleva seaduse täitmise kohta

(1) Rahapesu Andmebüroo juht esitab üks kord aastas Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjonile ülevaate seadusega Rahapesu Andmebüroole pandud ülesannete täitmise kohta eelmisel kalendriaastal.

(2) Ülevaate tegemisel arvestatakse käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud andmete kasutamise piiranguid.”;

15) paragrahvi 55 lõike 3 esimene lause ja teise lause sissejuhatav lauseosa muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

”Ettekirjutuse tegemist põhistavaid faktilisi asjaolusid kajastav dokument (edaspidi *ettekirjutust põhistav dokument*) ning selle aluseks olevad andmed ja dokumendid on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil konfidentsiaalsed ning Rahapesu Andmebüroo on kohustatud tunnistama eeltoodud teabe asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks. Isikul, kelle tehingu peatamiseks või konto või muu vara käsutamise piiramiseks ettekirjutus tehti, on Rahapesu Andmebüroole taotluse esitamisel õigus tutvuda ettekirjutust põhistava dokumendiga tingimusel, et ei esine järgmisi asjaolusid:”;

16) paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

”(2¹) Rahapesu Andmebüroo annab Rahapesu Andmebüroole teate esitamise juhendi.”;

17) paragrahvi 58 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Rahapesu Andmebürool on õigus seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks saada enda määratud tähtjaks teavet, sealhulgas isikuandmeid, pädevatelt järelevalveasutustelt ja teistelt riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustelt ning kohustatud isikutelt ja kolmandatelt isikutelt. Käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktidest 1, 2, 4, 6, 8 ja 9 tulenevate ülesannete täitmiseks kohustatud isikult ja kolmandalt isikult andmete saamise aluseks on Rahapesu Andmebüroo ettekirjutus.”;

18) paragrahvi 58 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

”(3¹) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 1¹ ning käesoleva seaduse § 59 alusel Rahapesu Andmebüroole teavet andnud asutusel ja isikul on keelatud avaldada teistele asutustele ja isikutele Rahapesu Andmebüroole teabe edastamise fakti ja teabe sisu või kinnitada teabe edastamise fakti puudumist, välja arvatud juhul, kui:

1) sellekohane info edastatakse rahapesu ja terrorismi rahastamise ning sellega seotud kuritegude tõkestamiseks, tuvastamiseks ja kohtueelseks uurimiseks uurimisasutusele, prokuratuurile või kohtule või

2) sellekohane info edastatakse asutusele, kes menetleb andmesubjekti kaebust tema andmete töötlemise seaduse seadusest tulenevalt või

3) käesoleva seaduse § 60¹ lõikes 2 nimetatud alused on ära langenud.”;

19) seadust täiendatakse §-ga 58¹ järgmises sõnastuses:

”§ 58¹. Isikuandmete töötlemine Rahapesu Andmebüroos

(1) Rahapesu Andmebürool on käesolevas seaduses sätestatud ülesannete, samuti välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas isiku rahvuse andmeid ning muid eriliiki isikuandmeid, mille kohustatud isik on vabatahtlikult esitanud Rahapesu Andmebüroole teatamiskohustuse täitmise käigus, ja üldsusele suunatud või avalikest allikatest kättesaadavaid isikuandmeid.

(2) Rahapesu Andmebüroo töötleb isikuandmeid, järgides isikuandmete kaitse seadusest tulenevat isikuandmete töötlemise korda ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679, muu hulgas rakendades kõiki nimetatud seaduse §-s 43 ja nimetatud määruse artiklis 32 sätestatud sobivaid ja asjakohaseid turvameetmeid.”;

20) paragrahvi 59¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Rahapesu Andmebüroo andmekogu peetakse eesmärgiga täita käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktides 1–6, 8, 9 ja 11 sätestatud Rahapesu Andmebüroo ülesandeid.”;

21) paragrahvi 59¹ täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

”(4) Andmekogu põhimääruses sätestatakse:

1) andmekogu volitatud töötleja;

2) vastutava ja volitatud töötleja ülesanded;

3) andmekogu pidamise kord ning andmete täpsem koosseis ja nende andmekogusse kandmise kord;

4) andmeandjate loetelu ja nendelt saadavad andmed;

5) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise täpsem kord;

6) andmete säilitamise ja kustutamise täpsem kord;

7) andmetöötluse logide säilitamise täpsem kord;

8) muud andmekogu pidamiseks vajalikud korraldusküsimused.”;

22) seadust täiendatakse §-dega 59² ja 59³ järgmises sõnastuses:

”§ 59². Andmete töötlemine Rahapesu Andmebüroo andmekogus

(1) Rahapesu Andmebüroo andmekogus töödeldakse käesoleva seaduse § 54 lõikest 1 tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses Rahapesu Andmebüroole edastatud ja seaduses sätestatud ülesannete täitmise käigus kogutud järgmisi andmeid:

1) füüsilise isiku andmed – sünniaeg, surmaaeg, sünnikoht, rahvus, elukoht, hooldusõiguse, eestkoste ja teovõime piiramise andmed, sugulus- ja hõimlussuhete andmed, registreeritud elukaaslase andmed, isikut tõendava dokumendi andmed, hariduse ja töötamise andmed, kahtlustuse ja süüdistuse andmed, karistatuse andmed, kontode andmed;

2) juriidilise isiku andmed – nimi, registrikood, registreerimise andmed, põhitegevusala, kontaktandmed, tegeliku tegutsemiskoha andmed, kõrgema juhtkonna liikmete isikuandmed, kahtlustuse ja süüdistuse andmed, karistatuse andmed, kontode andmed;

3) füüsilise ja juriidilise isiku vara ning majandustegevusega seotud andmed – kinnistute, sõidukite ja väikelaevade andmed, väärtpaberite andmed, äriregistri andmed, tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide andmed, käibe- ja tollideklaratsioonide andmed;

4) käesoleva seaduse § 50 lõikes 4 nimetatud teates sisalduvad rahapesule või terrorismi rahastamisele või sellega seotud kuriteole viitavad andmed ning teate menetlemisega seonduvad andmed, samuti §-s 63 nimetatud rahvusvahelise infovahetuse käigus vahetatud andmed;

5) käesoleva seaduse § 54¹ lõikes 3 nimetatud aruannetes Rahapesu Andmebüroole esitatavad andmed;

6) käesoleva seaduse 7. ja 8. peatükis sätestatud järelevalve tegemise käigus kogutud andmed;

7) rahvusvahelise sanktsiooni seadusest tulenevate Rahapesu Andmebüroo ülesannete täitmiseiga seotud andmed.

(2) Käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktis 2 nimetatud strateegilise analüüsi ülesande täitmiseks töödeldakse pseudonüümitult ja automatiseeritult andmete kogumit, sealhulgas:

1) Rahapesu Andmebüroo poolt seaduses sätestatud ülesannete täitmise käigus saadud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4, 5 ja 7 nimetatud andmed;

2) juriidiliste isikute kohta äriregistri, tegelike kasusaajate andmekogu, kinnistusraamatu ja liiklusregistri andmed ning majandustegevuse registri andmed Rahapesu Andmebüroo poolt väljastatud tegevuslubade kohta, samuti tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide ning käibe- ja tollideklaratsioonide andmed;

3) füüsiliste isikute kohta äriregistri ja tegelike kasusaajate andmekogu andmed ning majandustegevuse registri andmed Rahapesu Andmebüroo poolt väljastatud tegevuslubade kohta.

(3) Pseudonüümitud andmete depseudonüümimine, millega isikut mittetuvastavad andmed muudetakse uuesti isikut tuvastavaks, on lubatud üksnes juhul, kui esineb rahapesu või terrorismi rahastamise või sellega seotud kuriteo või finantssanktsiooni rikkumise põhjendatud kahtlus. Rahapesu Andmebüroo juhi volitatud ametnik kooskõlastab pseudonüümitud andmete depseudonüümimise taotluse Rahapesu Andmebüroo andmekaitse spetsialistiga, kes kontrollib toimingute vastavust depseudonüümimise tingimustele.

(4) Depseudonüümitud andmed läbivad uue analüüsi. Kui analüüsi tulemusena tuvastatud infot ei edastata rahapesu või terrorismi rahastamise või sellega seotud kuriteo või finantssanktsiooni rikkumise tõkestamiseks, tuvastamiseks ja uurimiseks kas uurimisasutusele, prokuratuurile või rahapesu andmebüroo ülesandeid täitvale välisriigi asutusele, kustutatakse depseudonüümitud andmed viivitamata.

(5) Rahapesu Andmebürool on käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktides 1, 2, 4, 8, 9 ja 11 nimetatud ülesannete täitmiseks õigus läbi viia profiilianalüüs, mille eesmärk on rahapesule või terrorismi rahastamisele viitavate riskitunnuste arvutamise kaudu määrata kindlaks isiku võimalik seotus või seotuse tõenäosus rahapesu või terrorismi rahastamise või sellega seotud kuriteoga.

(6) Rahapesu Andmebürool on isikuandmete töötlemisel õigus kasutada automatiseeritud analüüsimeetodeid, sealhulgas teksti- ja andmekaeve meetodit, et saada muu hulgas teavet riskide, ohtude, suundumuste, mustrite ja toimimisviiside kohta. Teksti- ja andmekaeve meetod on automatiseeritud analüüsimeetod, millega analüüsitakse digitaalkujul teksti ja andmeid.

(7) Käesolevas seaduses nimetatud Rahapesu Andmebüroo ülesannetest tulenevates menetlustes ja toimingutes esitatud, koostatud ja kogutud dokumentide ning tõendite kohta peetakse toimikut. Toimik avatakse iga menetluse või toimingu kohta eraldi ning toimiku pidamist reguleerib täpsemalt Rahapesu Andmebüroo andmekogu põhimäärus.

§ 59³. Andmete säilitamine Rahapesu Andmebüroo andmekogus

Rahapesu Andmebüroo andmekogus säilitatakse andmeid järgmiselt:

1) Rahapesu Andmebüroo andmekogusse kantud andmeid ja dokumente isiku kohta 15 aastat pärast vastava toimiku sulgemist;

2) rahvusvahelise infovahetuse kaudu saadud andmeid andmete päritoluallikas toodud piirangute kohaselt, kuid mitte kauem kui 15 aastat pärast vastava toimiku sulgemist;

- 3) järelevalve ja tegevuslubadega seonduva tegevuse käigus kogutud andmeid ja dokumente kümme aastat arvates järelevalvemenetluse lõppemisest või väljastatud tegevusloa kehtivuse lõppemisest;
- 4) strateegilise analüüsi ülesande täitmiseks kogutud andmeid kuni viis aastat arvates andmete andmekogusse võtmisest;
- 5) andmetöötluse logisid andmekogu põhimääruses sätestatu kohaselt.”;

23) paragrahvi 60 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Rahapesu Andmebüroo andmekogus sisalduv Rahapesu Andmebüroo ülesannete täitmise käigus kohustatud isikutelt või muudelt isikutelt või asutustelt, sealhulgas välisriigi asutuselt, saadud teave rahapesu või terrorismi rahastamise või sellega seotud kuriteo kahtluse kohta, samuti teave Rahapesu Andmebüroo tegevuse meetodite ja taktika kohta on asutusesiseseks kasutamiseks, et tagada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine, rahvusvahelise sanktsiooni või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni eesmärgi saavutamine ning teabe kaitse järelevalve teostamisel. Rahapesu Andmebüroo on kohustatud tagama oma andmekogus sisalduva käesolevas lõikes nimetatud teabe konfidentsiaalsuse tähtajatult.”;

24) paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

”(1¹) Juurdepääs Rahapesu Andmebüroo andmekogus sisalduvale teabele ja selle töötlemise õigus on teadmisvajadusega Rahapesu Andmebüroo ametnikul ja töötajal. Rahapesu Andmebüroo ametnikud, töötajad ja muud isikud on kohustatud hoidma neile Rahapesu Andmebüroo ülesannete täitmise käigus teatavaks saanud kohustatud isikutelt või muudelt isikutelt või asutustelt, sealhulgas välisriigi asutuselt, saadud teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise ning nendega seotud kuritegude kahtluse kohta, samuti teavet Rahapesu Andmebüroo tegevuse meetodite ja taktika kohta konfidentsiaalsena tähtajatult.”;

25) paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 5⁴ järgmises sõnastuses:

”(5⁴) Rahapesu Andmebürool on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teavet edastada julgeolekuasutusele julgeolekuasutuste seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ja julgeolekukontrolli tegemiseks.”;

26) paragrahvi 60 lõiget 6 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

”Isikute sobivuse hindamisel lähtutakse käesoleva seaduse §-s 61¹ sätestatust.”;

27) paragrahvi 60 täiendatakse lõigetega 7¹ ja 7² järgmises sõnastuses:

”(7¹) Käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktis 9 nimetatud ülesande täitmise käigus töödeldava teabe väljastamisel lähtub Rahapesu Andmebüroo rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatust. (7²) Rahapesu Andmebürool on lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5⁴ nimetatud alustele õigus edastada käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktides 4 ja 11 nimetatud ülesannete täitmise käigus töödeldavat teavet ja järelevalve tulemusi, sealhulgas teavet järelevalve teostamisel tekkinud kuriteokahtluse kohta, uurimisasutusele, prokuratuurile ja kohtule.”;

28) paragrahvi 60 lõige 9 tunnistatakse kehtetuks;

29) seadust täiendatakse §-ga 60¹ järgmises sõnastuses:

”§ 60¹. Andmesubjekti õiguste piiramine andmetega tutvumisel

(1) Rahapesu Andmebüroo piirab käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel järgmisi andmesubjekti õigusi:

- 1) saada teada tema isikuandmete töötlemisest, sealhulgas sellest, mis isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise eesmärgi, õigusliku alust, ulatust ja põhjust;
- 2) saada teada, kas tema isikuandmed on edastatud rahapesu andmebüroo ülesandeid täitvale välisriigi asutusele (edaspidi *teine rahapesu andmebüroo*) või välisriigi õiguskaitse- või järelevalveasutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile või institutsioonile;

3) saada teada, kas tema isikuandmete parandamisest on isikuandmete vastuvõtjat teavitatud;
4) nõuda tema isikuandmete töötlemise piiramist ja esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta;

5) saada teada tema isikuandmetega seotud rikkumisest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel piirab Rahapesu Andmebüroo andmesubjekti õigusi juhul, kui piiramata jätmise:

1) takistab või kahjustab Rahapesu Andmebüroo seadusest tulenevate ülesannete täitmist;

2) takistab või kahjustab kuriteo tõkestamist;

3) kahjustab teise isiku õigusi ja vabadusi;

4) on vastuolus rahvusvahelise koostöö raames kehtestatud piirangutega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete avaldamise piiranguid kohaldatakse ka isikuandmete suhtes, mis on saadud rahapesu andmebüroo ülesandeid täitvalt välisriigi asutuselt või välisriigi õiguskaitse- või järelevalveasutuselt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt või institutsioonilt.

(4) Andmesubjekti õigust teavet saada ja enda kohta käivate andmetega tutvuda piiratakse kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud aluste äralangemiseni.”;

30) paragrahvi 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(1) Rahapesu Andmebürool on õigus vahetada teavet, sealhulgas isikuandmeid sisaldavat teavet, ja sõlmida koostöökokkuleppeid teise rahapesu andmebürooga või välisriigi õiguskaitse- või järelevalveasutusega, samuti rahvusvahelise organisatsiooni või institutsiooniga. Käesolevas lõikes nimetatud teabevahetus toimub muu hulgas eesmärgiga täita Rahapesu Andmebüroo käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 11 nimetatud ülesandeid.”;

31) paragrahvi 63 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(2) Rahapesu Andmebürool on õigus omal algatusel või taotluse korral saada ja edastada teisele rahapesu andmebüroole mis tahes teavet, mida teisel rahapesu andmebürool võib olla vaja rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamisel ning sellesse kaasatud füüsiliste või juriidiliste isikutega ning rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide, ohtude, suundumuste, mustrite ja toimimisviisidega seotud teabe töötlemisel või analüüsimisel.”;

32) paragrahvi 63 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(8) Rahapesu Andmebüroo tagab teabetaotluse alusel teiselt rahapesu andmebüroolt saadud teabe kasutamise vastavalt teise rahapesu andmebüroo seatud piirangutele. Teabe kasutamiseks muul viisil kui teabetaotluses kirjeldatud eesmärgil küsib Rahapesu Andmebüroo teabe esitanud teiselt rahapesu andmebüroolt eelnevalt luba.”;

33) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

”(1¹) Rahapesu Andmebüroo alustab kontrolli teavitusega kohustatud isikule. Teavituses märgitakse kontrolli eesmärk, ulatus, kontrollitava perioodi pikkus ja kontrollimise aeg. Teavitus edastatakse kohustatud isikule hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist.”;

34) seadust täiendatakse §-ga 68¹ järgmises sõnastuses:

”§ 68¹. Rahapesu Andmebüroo kontrolli tulemuste kajastamise erisused

(1) Rahapesu Andmebüroo on kohustatud koostama kontrollimise tulemuste kohta kahe kuu jooksul pärast kontrolli lõppemist akti, mille toimetab kontrollitavale viivitamata kätte.

(2) Kontrollitaval on õigus ühe kuu jooksul arvates akti kättetoimetamisest esitada kirjalikke selgitusi.

(3) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste läbivaatamist, kuid mitte hiljem kui neli kuud pärast kontrolli lõppemist, koostab Rahapesu Andmebüroo lõpliku akti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(4) Kui pärast kontrolli või kontrollitava kirjalike selgituste andmist selguvad täiendavad asjaolud või Rahapesu Andmebüroo saab lisainformatsiooni, võib Rahapesu Andmebüroo käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud akti või lõikes 3 nimetatud lõpliku akti koostamise tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, tehes akti või lõpliku akti koostamise uue tähtaja kontrollitavale viivitamata teatavaks ning näidates esialgse tähtaja pikendamise põhjuse.”;

35) paragrahvi 72 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

”(2¹) Isiku korrektse ärialase maine kontrollimiseks on Rahapesu Andmebürool õigus:

1) vestelda kontrollitava isikuga, et selgitada välja tema kõlbelised ja muud isikuomadused ning vajaduse korral võtta temalt kirjalik selgitus;

2) töödelda Rahapesu Andmebüroole isiku poolt enda kohta esitatud teavet;

3) töödelda riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku andmekogu, sealhulgas e-toimiku süsteemi, isikut tõendavate dokumentide andmekogu, rahvastikuregistri, töötamise registri, piirikontrolli infosüsteemi, sissesõidukeeldude registri, karistusregistri, majandustegevuse registri ja äriregistri, andmeid;

4) töödelda üldsusele suunatud ja avalikest allikatest kättesaadavaid andmeid, sealhulgas isikuandmeid;

5) töödelda välisriigi õiguskaitse- ja järelevalveasutuselt saadud andmeid, sealhulgas isikuandmeid.”;

36) paragrahvi 77 lõike 1 punkti 2, lõike 2 punkti 2 ja lõike 3 punkti 2 täiendatakse pärast sõna ”viisi” sõnadega ”ja ulatuse”;

37) paragrahvi 77 lõiget 3³ täiendatakse pärast sõna ”elukohariigi” sõnadega ”ning andmed isiku kontrolli tegemise viisi ja ulatuse kohta”;

38) paragrahvi 81 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(2) IBAN (inglise keeles *International Bank Account Number*) käesoleva paragrahvi tähenduses on Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni poolt kindlaksmääratud standardile ja standardile EVS 876 vastav rahvusvaheline kontotunnus, millega üheselt identifitseeritakse konkreetne konto liikmesriigis.”;

39) seadust täiendatakse §-ga 104³ järgmises sõnastuses:

”§ 104³. Tegelik kasusaaja andmete koostamine viimine

Enne käesoleva seaduse jõustumist äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud juriidilise isiku juhatus viib tegeliku kasusaaja andmed tegelike kasusaajate andmekogus käesoleva seaduse § 77 lõike 1 punktis 2, lõike 2 punktis 2, lõike 3 punktis 2 ning lõikes 3³ nimetatud nõuetega koostada hiljemalt 2026. aasta 1. juuliks.”;

40) seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa ”ja (EL) 2019/2177 (ELT L 334, 27.12.2019, lk 155–163)” tekstiosaga ”, (EL) 2019/2177 (ELT L 334, 27.12.2019, lk 155–163) ja (EL) 2024/1640 (ELT L, 2024/1640, 19.06.2024)”.

§ 2. Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse muutmine

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 21 lõike 1 teist lauset täiendatakse pärast sõnu ”Rahapesu Andmebürood” sõnadega ”selleks ettenähtud süsteemi kaudu”;

2) paragrahvi 21 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(5) Käesoleva paragrahvi lõigetest 1 ja 4 tuleneva teavitamiskohustuse täitmiseks Rahapesu Andmebüroole esitatava teate andmekoosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub üldises korras.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 8, 9 ja 16 ning § 2 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 19. juuni 2025